# Finansklagenemnda Bank

## Avgjørelse FinKN 2021-588

### 14.6.2021

### BRAbank ASA

### Utlån

Om førtidig forfall – varsling.

Klager mottok inkassovarsel fra banken etter å ha unnlatt å betale terminene for januar og februar 2020. I betalingsoppfordring sendt av inkassator, ble det varslet om førtidig forfall dersom ikke terminene for januar, februar og mars var betalt innen 18.3.20. Klager delbetalte kravet, og inkasso for hele saldoen ble iverksatt. Klager mente at det ikke var grunnlag for å bringe kreditten til førtidig forfall, samt at betalingsoppfordringen var ugyldig da den var sendt før utsatt betalingsfrist var utløpt. Banken viste til at det var tre forfalte terminer ved utløpet av fristen i betalingsoppfordringen, og at manglende ajourføring innen avtale medførte at kravet ikke kunne friskmeldes. Banken mente at varslingen var korrekt. Klager fikk medhold.

---

**Saksfremstilling**

Saken gjelder om banken hadde grunnlag for å bringe lånet klager og hans medlåntaker opptok i 2017 til førtidig forfall. Kreditten var på kr 500 950 og hadde 15 års nedbetalingstid. Det var avtalt avdragsfrihet frem til oktober 2022. I den avdragsfrie perioden utgjorde månedlige terminer kr 4 173. Avtalt betalingsdato var den 10. i hver måned.

Banken sendte 15.1.20 inkassovarsel for terminforfallene desember 2019 og januar 2020. Klager betalte terminen for desember. Inkassovarsel for terminforfallene januar og februar ble sendt av banken 14.2.20. Betaling uteble. Saken ble overført til inkassator, som 4.3.20 sendte "Betalingsoppfordring/Varsel om førtidig forfall". I varselet fremgikk det at klager, i tillegg til forfalte terminer, måtte betale kr 4 172,84 innen forfall for å unngå at kredittavtalen opphørte. Betalingsfrist var 18.3.20.

Klager fikk innvilget utsatt betalingsfrist til 1.4.20, da med ajourføringsbeløp kr 13 550,87, som inkluderte terminforfallet i mars. Inkassator opplyste at klager kunne se bort fra inkassovarselet, som ville bli sendt 23.3.20, dersom han betalte innen avtalt frist. Det ble også informert om at nye kostnader og terminer ville påløpe ved betaling etter denne fristen. Klager betalte kr 9 550,87 den 31.3.20. Klagers anmodning om betalingsutsettelse for marsterminen ble besvart med at kr 4 000 måtte betales senest 2.4.20. Friskmeldingsbeløp etter denne dato ville utgjøre kr 8 172,84.

Kravet i inkassovarsel av 23.3.20 omfattet hele kreditten og utgjorde kr 516 047,52. Betalingsfrist var 6.4.20. Saken ble overført til nytt inkassoforetak 6.5.20.

Klager tilskrev gammel inkassator 6.5.20 og informerte om at han hadde betalt mars- og aprilterminene med kr 8 172. Han håpet derfor at lånet kunne tilbakeføres til banken.

***Klager*** har anført at låneavtalen ikke var vesentlig misligholdt, og at banken burde tatt hensyn til tiden vi er i. Banken aksepterte betalingsutsettelse til 1.4.20, men sendte likevel inkassovarsel for hele saldoen 23.3.20, altså før fristen for betaling av forfalte terminer var utløpt. Klager mener at det derfor ikke er sendt et gyldig inkassovarsel. Betalingsoppfordringen av 4.3.20 er utydelig, da

det av betalingsinformasjonen kreves betaling av kr 9 378,03, mens det i teksten i tillegg er krevd betaling av marsterminen. Klager krever å bli stilt som om låneavtalen ikke var oppsagt, og at inkassokostnader blir frafalt.

***Finansforetaket*** har anført at lånet er rettmessig oppsagt grunnet vesentlig mislighold, jf. finansavtalelovens § 52 (1) og avtalevilkårene pkt. 10.1. I betalingsoppfordringen av 4.3.20 gikk det klart frem at klager innen betalingsfristen måtte betale kr 4 172,84 i tillegg til forfalte terminer for å unngå at hele saldoen forfalt til betaling. Samtlige krav til varsling og frister er oppfylt, jf finansavtaleloven § 52 (3). Lånet ble oversendt til inkasso etter at klager gjentatte ganger hadde misligholdt sine betalingsforpliktelser. Siden mars 2018 er det sendt 16 purringer og fem inkassovarsler. Kunden fikk gjentatte muligheter til å ajourføre lånet, og fikk tydelige tilbakemelding fra inkassator på hvilke vilkår de enkelte betalingsutsettelsene ble gitt under. Det er ingenting som skulle tilsi at banken burde ha tatt dagens situasjon i betraktning, da misligholdet startet i januar 2020. Det er påløpt utenrettslige inkassokostnader, og forsinkelsesrente tilsvarende ordinær avtalt rentesats løper frem til betaling.

**Finansklagenemnda Banks begrunnelse**

Det følger av finansavtalel. § 52 første ledd bokstav a) at kredittgiveren kan kreve full tilbakebetaling av kreditt før avtalt forfallstid dersom det foreligger vesentlig mislighold fra kredittkundens side. Krav om full innfrielse skal ifølge § 52 tredje ledd fremsettes skriftlig, og det skal være begrunnet. Kredittkunde som er forbruker, skal gis to ukers frist til å rette forholdet. Spørsmålet om vesentlig mislighold vil først og fremst avhenge av misligholdets varighet, antall misligholdte terminer, tidligere mislighold, samt omfanget av misligholdet i absolutt kronebeløp og i forhold til total gjeld.

Spørsmålet i saken er om vilkåret om vesentlig mislighold var oppfylt da inkassobyrået på vegne av banken den 4.3.20 varslet klageren om førtidig forfall, med frist 18.3. til å rette på forholdet ved innbetaling av forfalte terminer for januar og februar. Banken opplyste i varslet at også termin med forfall i mars måtte være betalt innen fristen 18.3., dersom førtidig forfall skulle unngås. Nemnda vil bemerke at førtidig forfall ikke kan begrunnes med fremtidig mislighold, med mindre vilkårene for forventet vesentlig mislighold i § 52 andre ledd er oppfylt på varslingstidspunktet. Forventet fremtidig mislighold kan bare være del av begrunnelsen for varsel om førtidig forfall dersom det på varslingstidspunktet er *klart* at det vil bli fremtidig vesentlig mislighold. Dette vilkåret var ikke oppfylt 4.3.20.

Spørsmålet om banken kunne gjøre gjeldende førtidig forfall 4.3.20, avhenger etter dette av om allerede konstatert mislighold var tilstrekkelig til førtidig forfall. På varslingstidspunkt var det to ubetalte terminer. Dessuten hadde det også tidligere forekommet mislighold av terminer, men disse var betalt den 4.3.20. Det følger av nemndas tidligere praksis at to misligholdte terminer normalt ikke er tilstrekkelig til førtidig forfall. Det gjelder selv om det også tidligere har vært mislighold. Nemnda viser til FinKN 2017-130 og 135 og til FinKN 2021-11. I alle disse sakene ble det konkludert med at to ubetalte terminer ikke kunne gi grunnlag for førtidig forfall.

Som i de tre nevnte sakene var det også i den saken som nå er til behandling, to misligholdte terminer på tidspunktet for varsel om førtidig forfall. Etter nemndas syn utgjorde de to terminene til sammen et beskjedent beløp, også sett i forhold til restgjelden. Selv om det også tidligere hadde forekommet mislighold, purringer og inkassovarsler i låneforholdet, konkluderer nemnda med at det den 4.3.20 ikke forelå et vesentlig mislighold som kunne gi grunnlag for førtidig forfall.

Det har også etter 4.3.20 vært mislighold fra klagerens side. Banken og inkassobyrået har sendt nye varsler, og det er gitt nye frister. Nemnda kan ikke se at noen av de senere varslene oppfyller lovens vilkår for førtidig forfall.

Ekstra kostnader som klageren eventuelt er belastet som følge av førtidig forfall må tilbakeføres til klageren.

Avgjørelsen er enstemmig.

**Finansklagenemnda Banks konklusjon**

Klageren gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trygve Bergsåker (leder), Carl Håkon Andersen (selskapsrepresentant) og Kristoffer Sørlie (forbrukerrepresentant).*